

Wprowadzenie Euro a polscy przedsiębiorcy

Co zazwyczaj się mówi o wejściu do Strefy Euro?

- Polska musi spełniać 5 kryteriów z Maastricht
- Wejście Polski do strefy Euro jest generalnie korzystne
- Musimy wejść do Strefy Euro, nie mamy klauzuli opt-out, jak Dania i Wielka Brytania.

O czym mówi się mniej ...

- Jak wyznaczyć datę wejścia Polski do Strefy Euro?
- Czy i jakie kryteria musimy spełniać?
- Jak wyznacza się kurs wejścia?
- Co się zmieni po wejściu Polski do Strefy Euro w finansach przedsiębiorcy?

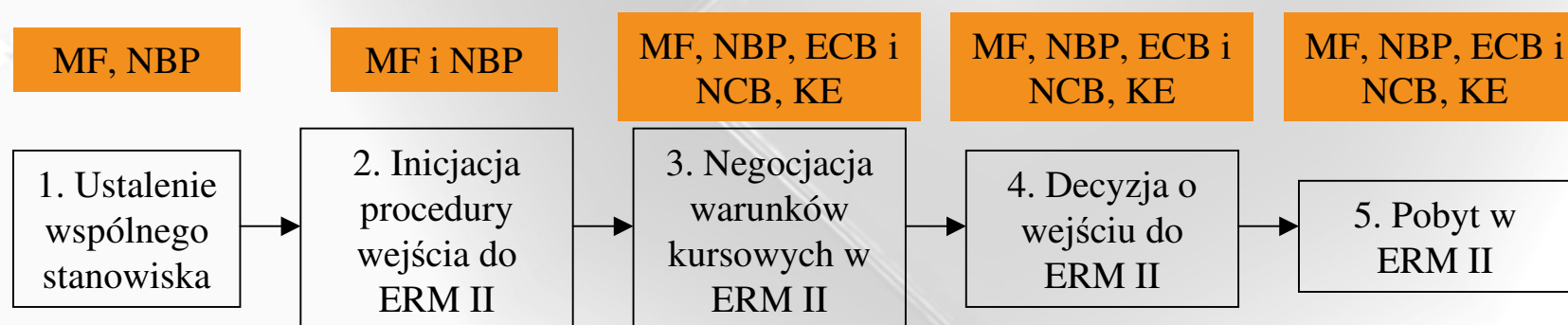
Jak wyznaczyć datę wejścia do Strefy Euro?

- Czy musimy wstępować do Strefy EURO?
 - Podpisany przez Polskę traktat mówi, że oczekiwane jest wstąpienie kraju akcesyjnego do Strefy Euro
 - ... ale nie istnieje definicja „cierpliwości” w tych oczekiwaniach
 - Szwecja od lat nie podejmuje tej decyzji, choć – tak samo jak Polska – powinna.

Jak wyznaczyć datę wejścia do Strefy Euro?

- Ważna rzecz: TYLKO KRAJ AKCESYJNY MOŻE ZAINICJOWAĆ PROCEDURĘ WEJŚCIA DO ERMII
- O wejściu do ERM II decydują wspólnie minister finansów oraz bank centralny

Schemat wstępowania do ERM II

Jak wyznaczyć datę wejścia do Strefy Euro?

- Sześć ważnych głosów przed wejściem do Strefy Euro
 - Parlament – musi zmienić Konstytucję
 - Prezydent – powinien wspierać zmianę Konstytucji
 - Rząd – powinien inicjować zmiany w Konstytucji i prawie bankowym, inicjuje wejście do ERMII
 - NBP, RPP – inicjuje i wspiera proces wejścia do ERMII oraz przyjęcia Euro
 - Opinia publiczna – powinna popierać wejście do Strefy Euro
 - KE i kraje Unii Europejskiej – muszą chcieć nas przyjąć do grona posiadaczy wspólnej waluty

Jak wyznaczyć datę wejścia do Strefy Euro?

- Kto więc podejmuje decyzję o wejściu do Strefy Euro

POLITYCY

- Kiedy podejmą decyzję?

JAK IM / NAM SIĘ TO BĘDZIE OPŁACAŁO

- A więc kiedy?

- Przed wyborami prezydenckimi w 2010?
- Przed wyborami parlamentarnymi jesienią 2011?
- Czy będzie referendum?
- Czy warto aby wejście Polski do Strefy Euro było przedmiotem kampanii wyborczej?

- Stąd uważam, że najwcześniejszą możliwą datą wejścia do Strefy Euro jest 2014-2015 rok.

Czy i jakie kryteria musimy spełniać?

- Kryteriów jest **więcej** niż pięć:
 - ... oprócz kryterium inflacyjnego, stopy procentowej, stabilności kursu walutowego, długu publicznego oraz deficytu budżetowego ...
 - ... jest jeszcze kryterium zgodności legislacji ...
 - ... oraz zapisane w traktacie: wyniki integracji rynków, sytuacja i rozwój równowagi płatności bieżących, ocena jednostkowych kosztów pracy i innych wskaźników cen.

Czy i jakie kryteria musimy spełniać?

- Kryteria są nieostre, przykładowo stabilność kursu walutowego może być oceniana w przedziale $\pm 15\%$ albo w przedziale $\pm 2,25\%$
- Traktat Ustanawiający Wspólnotę Europejską: *„Member State has respected the normal fluctuation margins provided for by the exchange-rate mechanism of the European Monetary System **without severe tensions** for at least two years before the examination”*.

Czy i jakie kryteria musimy spełniać?

- Do strefy Euro wstępowały kraje nie spełniające kryteriów – wystarczyło jeśli uznano, że tendencje w zakresie wskaźników zapewniają spełnianie kryteriów
- Ale też i odrzucano kraje, które nie spełniały kryteriów o ułamek procenta.
- **WNIOSEK:**
Kryteriów jest więcej niż zazwyczaj się mówi, część z nich jest nieostra. Zarówno nasza decyzja o wejściu i decyzja UE o przyjęciu nas jest *de facto* polityczna.

Jak się negocjuje kurs parytetu?

- Minister Finansów oraz Prezes NBP potajemnie inicjują procedurę wejścia do ERMII. We wniosku podają proponowany kurs parytetu centralnego (kursu przeliczenia na EURO) oraz proponowany zakres wahań (nie więcej niż $\pm 15\%$).
- Decyzja podejmowana jest na spotkaniach Komitetu ERM II
- Daty i miejsca spotkań Komitetu ERM II są tajne, negocjacje trwają od kilku dni do kilku miesięcy
- Ale w przypadku Grecji (która negocjowała z Francją i Niemcami, gdyż nie było jeszcze ECB) mówi się o przecieku ustalonego kursu parytetu.

Jak się negocjuje kurs parytetu?

- Komitet ERM II zwoływany jest przez ministra Ecofin z kraju przewodniczącego UE, zaproszeni są: ministrowie finansów z krajów eurozone, ministrowie finansów i banki centralne z krajów UE spoza eurozone uczestniczących w ERM II, przewodniczący ECB, reprezentanci KE, Prezydent i Sekretarz EFC.
- **Kurs parytetu – przeliczenia złotego na euro - jest więc ustalany w drodze negocjacji wielu stron!**

Jak się negocjuje kurs parytetu?

- W trakcie pobytu w ERM II można zmieniać kurs parytetu.
- Ewentualne osłabienie złotego wydłuża długości pobytu w ERM II
- Ewentualne umacnianie złotego nie zmienia długości pobytu w ERM II
- Grecja, Słowacja umacniały swoje kursy parytetu w trakcie pobytu w ERM II

Jak się negocjuje kurs parytetu?

- Jaki kurs parytetu jest dobry??
 - Dla eksportera?
 - Dla importera
 - Dla gospodarstw domowych?

Co dla przedsiębiorcy oznacza wprowadzenie Euro?

- Nie będzie już złotówki
– **będzie EURO**
- Wszystkie złotówkowe lokaty oraz kredyty zostaną przeliczone na EURO po kursie parytetu (nikt przy tej operacji nie zyskuje ani nie traci!!)
- Stopy procentowe WIBOR zostaną zastąpione przez stopy procentowe EURIBOR

Co dla przedsiębiorcy oznacza wprowadzenie Euro?

- A co z kredytami we frankach szwajcarskich czy w dolarach amerykańskich??
 - Pozostaną w tych walutach. Trzeba będzie tylko „podstawiać” na rachunek do spłaty nie złotówki, a EURO. Spłata będzie dokonywana po kursie EUR/CHF

- Decyzje o stopach procentowych nie będzie już podejmowała Rada Polityki Pieniężnej
 - a jej odpowiednik w Europejskim Banku Centralnym

Dziękuję za uwagę.
Zapraszam do pytań

Jacek Wiśniewski
Główny Ekonomista
Raiffeisen Bank Polska S.A.